

ПСИХОЛОГІЯ

junior schoolchildren's aggression as a condition for improving specialist competence]. Konkurentospromozhnist v umovakh hlobalizatsii: realii, problemy ta perspektyvy. 42-45.

Melnychenko, N.M. (2023). Psykholohichni osoblyvosti profilaktyky ahresyvnosti u molodshykh shkoliariv [Psychological peculiarities of aggression prevention in primary school children]. Dypломna robota na zdobuttia osvithnoho stupenia bakalavra spetsialnosti «Psykholohiia». Natsionalnyi aviatsiynyi universytet. Kyiv. 46 s.

Sinielnikova T., & Vornik N. (2016). Diahnostyka ta korektsiia ahresyvnosti molodshykh shkoliariv metodom kazkoterapii [Diagnostics and correction of aggressiveness of junior schoolchildren by fairy tale therapy]. Nauka i osvita, 2-3.10-15.

N. Lytvynchuk, N. Melnychenko

AGGRESSIVENESS OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN AS A SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL PROBLEM

Abstract

The article analyzes the concepts of "aggression" and "aggressiveness"; considers the psychological features of aggression in primary school children; identifies the causes of aggression in children. The factors that influence the manifestation of aggression in children are identified: family relationships and methods of education; disorders of social adaptation; disorders of school adaptation; communicative incompetence; conflict strategies of behavior; influence of the media and computer games; sex (gender) differences.

The purpose of the article is to theoretically analyze and empirically study the aggressiveness of primary school children.

The methods of analysis, systematization and generalization of theoretical material from scientific sources allowed us to get acquainted with domestic and foreign experience on this issue. The following methods were used in the empirical study: "Cactus" (M.A. Panfilova); "Scale of direct and indirect aggression" (K. Bierquest); questionnaire "Diagnosis of aggression" by Bass-Darkey; methodology "Hand Test" by E. Wagner, adapted by Piotrowski.

Results. In the course of the study, we found that most respondents have a high level of aggressive manifestations. The consequence of this is that younger students often feel anger, anger, negativism, resentment, irritation, and distrust of the world around them. In problematic situations, they cannot cope with the desire to harm other people and use physical force. Often express negative emotions through rudeness, swearing, and threats. This creates problems in communication with parents, peers, and teachers.

Conclusions. Summarizing the results of the study, it was determined that children's aggression is one of the most acute problems of school education. The spread of aggressive forms of behavior among schoolchildren cannot but concern parents, psychologists, teachers and society as a whole. The necessity of introducing targeted preventive and psycho-corrective work of psychologists and teachers with junior schoolchildren on mastering the skills of positive communication, effective interaction with people, and the ability to find peaceful ways to resolve conflicts is substantiated.

Keywords: aggressiveness; primary schoolchildren; peculiarities of aggressiveness of primary schoolchildren.

DOI

УДК 159.922

Т. Павленко

РОЗУМІННЯ КОНСТРУКТУ «БАЖАННЯ» В СТРУКТУРІ ОСОБИСТОСТІ ВІДПОВІДНО МЕТОДУ ПСИХОТЕРАПІЇ «Я-РЕКОНСТРУКЦІЯ»

Резюме

У статті проаналізовано поняття структури особистості в методі, та обґрунтовано необхідність цієї складової в напрямку дослідження. Визначено поняття «конструкт», як є ключовим у розробці складових структури особистості відповідно методу психотерапії «Я-реконструкція». Проаналізовано основні підходи до визначення конструкту «бажання» та розроблено авторське визначення його явища. Теоретичні матеріали проілюстровано

відповідними таблицями. **Мета** дослідження полягає у висвітленні поглядів на роль конструкту «бажання» в формуванні травм особистості, та їх впливі на життя. **Методи дослідження:** теоретичний аналіз, наукових праць у галузі психології, медицини; систематизація та логічне узагальнення отриманого матеріалу. Процедура дослідження передбачала залучення бібліографічного, поетапно-проблемного та порівняльного методів з метою розуміння конструкту «бажання» в структурі особистості відповідно методу психотерапії «Я-реконструкція». Визначено, що для розробки структури особистості, потрібно враховувати низку критеріїв відповідності, які дозволять в повній мірі відобразити внутрішні процеси. Відповідно до цих критеріїв було запропоновано абсолютно нову структуру особистості та уточнено поняття «особистісний конструкт». Основними конструктами відповідно методу психотерапії «Я-реконструкція» є бажання, володіння та задоволення, взаємодія та прояв яких відображенні у авторській моделі. Виявилось, що в психологічній та філософській літературі, бажання сприймається скоріш як причина труднощів, потяги, які скоріш приносять труднощі, ніж розрядку. **В результаті** було запропоновано авторське визначення конструкту «бажання», та проілюстровано формування травми цього конструкту відповідно методу психотерапії «Я-реконструкція».

У **висновках** було узагальнено роль конструкту «бажання» в відображенні структури особистості, та показано можливості роботи в ньому, в психотерапевтичному процесі. Наприклад, страх, тривога, злість під час побудови запиту, неможливість чітко сформулювати уявлення про кінцевий результат роботи, я є однією з ознак травмованості цього конструкту.

Ключові слова: бажання; психотерапія; структура особистості; я-реконструкція

Вступ. У психотерапевтичній практиці спеціалістам доводиться регулярно працювати з бажаннями клієнтів, які замість того, щоб мотивувати особистість, приносять їй біль та страждання. З цим можна стикнутись уже на першій сесії, коли особистість під час побудови запиту, починає відчувати страх, тривогу, злість та уникати питань психотерапевта. А дуже часто, на цьому етапі і закінчити роботу зі спеціалістом.

Вище описане є проявом травми конструкту «бажання», без роботи над яким, не буде можливості просунутись далі в роботі. Тому, метою дослідження стало вивчення конструкту «бажання» в структурі особистості методу психотерапії «Я-реконструкція», а також обставин виникнення його травматизації.

Завдання:

- проаналізувати рівень розробленості досліджуваної проблеми;
- визначити поняття «конструкт особистості»;
- проаналізувати основні підходи у вивченні поняття «бажання» та формування травми цього конструкту

Методи дослідження: теоретичного рівня (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація наукових джерел з проблеми дослідження).

Результати. На основі проведеного теоретично-аналітичного аналізу уточнено зміст понять «структура особистості», доповнено поняття «конструкт», а також проаналізовано та створено власне визначення конструкту «бажання» в методі психотерапії «Я-реконструкція». Додатково проілюстровано формування травми цього конструкту відповідно методу психотерапії «Я-реконструкція».

Дискусія. Для кращого розуміння теми, спочатку варто зрозуміти, що розуміють під структурою особистості в психотерапії. Столяренко О. Б. займаючись аналізом наявних напрямків в консультуванні, прийшов висновку, що структура особистості, це певна кількість складних утворень, функціонуючих в системі, які відображають сутність людини та визначають її як суб'єкта активності (Столяренко, 2011). На даний час, існує багато напрямків психотерапії, які пропонують розглядати особистість опираючись на структури, розроблені їх засновниками. Це такі напрямки як психоаналіз З. Фрейда, аналітична теорія К. Юнга, індивідуальна психологія А. Адлера, соціокультурна психологія К. Хоні, гуманістичний психоаналіз Е. Фрома та ін.

Будуючи структуру особистості, можна опиратись на два основні способи: емпіричний та теоретичний. Перший будується на застосуванні методів математичної статистики до масиву великої кількості даних, другий – на висуванні теоретичного принципу, який пов'язує між собою рівні елементи.

Теоретичний підхід до побудови структури особистості реалізовано К.К. Платоновим, який використовує принцип співвідношення соціального та біологічного. Нижній рівень представлений

ПСИХОЛОГІЯ

тими компонентами особистості, які мають тільки біологічну детермінацію: темперамент, статеві та вікові властивості. Другий рівень включає в себе особистісні особливості перебігу психічних процесів. Він детермінований і біологічними, і соціальними чинниками. Третій рівень зумовлений переважно соціальними чинниками, складається із звичок, умінь, навичок і знань особистості. Нарешті, четвертий рівень має виключно соціальну детермінацію і представлений такими характеристиками особистості, як переконання, світогляд, ідеали, прагнення, інтереси, бажання (Платонов, 1986; Ягупов, 2002).

Розробляючи структуру особистості в методі психотерапії «Я-реконструкція» ми опирались на підхід Л. С. Виготського, який вважав, що структура особистості має відповідати наступним критеріям:

- бути цілісною, відображати внутрішні процеси та логіку підпорядковану їм;
- відображати становлення особистості;
- включати в себе відображення свідомих, несвідомих та непсихічних складових, які відображають упорядкованість;
- можуть суперечити фактору стабільності, тобто є сталими як структури, проте можуть змінюватись під впливом різних факторів.

Саме цим критеріям відповідає структура особистості відповідно методу психотерапії «Я-реконструкція» (рис. 1.).

Рис.1. Структура особистості по методу психотерапії «Я-реконструкція» (Павленко Т.В.).

Основні структурні елементи визначаються терміном «конструкт». Джорд Келлі говорить, "конструкт особистісний" – абстракція чи узагальнення з попереднього досвіду, створюваного особистістю класифікаційно-оціночного еталона і перевіреного нею з власного досвіду (Столяренко, 2011). В нашій роботі під **конструктами особистості** ми розуміємо, уявлення особистості про свій стан та навколишній світ, засновані на власному тілесному, емоційному та поведінковому досвіді. Ці уявлення виражаються в ставленні до своїх бажань, володіння та задоволення.

Тобто, основними конструктами особистості структурними елементами особистості за даним методом є: бажання, можливість володіти бажаним та отримувати задоволення. Все це є основою психічного світу особистості, та реалізує «право бути» та «право жити». Ці конструкти можуть зазнати негативного впливу під час виховання. Тобто, щоб мати можливість реалізуватись, особистість має розуміти та реалізовувати свої бажання, мати право володіти продуктами своєї діяльності та отримувати задоволення від процесу розвитку та його результатів. Якщо один з цих конструктів зазнав травматизації, це обов'язково вплине і на інші. Визначивши який саме конструкт потребує уваги, ми маємо можливість зрозуміти, з чого варто почати терапевтичну роботу (Павленко, 2022).

Спираючись на базові конструкти особистості, ми можемо виявити три базові потреби особистості:

- право на бажання;
- право на володіння;
- право на задоволення.

Вони виявляють свій прояв у емоційній сфері, тілесних реакціях та поведінці, які поєднуються між собою фантазіями про свою внутрішню реальність та зовнішній світ.

У разі порушення вище зазначених структур, особистість стикається з болем, що виникає як у процесі задоволення бажання, так і незадоволення (наприклад, коли задовольнити бажання означає образити маму).

Під болем у методі “Я-реконструкція” розуміють неприємні на думку особистості емоційні переживання, тілесні симптоми та фантазії, які знаходять деструктивне відображення в його емоційній, фізичній та поведінковій сфері.

Особистість, на основі ставлення до свого бажання, володіння та задоволення, а також вже раніше наявного досвіду зовнішньої реакції на них, буде фантазії про те, що в його житті “добре”, а “що погано”.

З цих конструктів, вірніше з недостатньо гарного ставлення до особистості в дитинстві, з цих прав можуть утворитися травми, які заради захисту психіки виражаються в наступних заборонах:

- заборона бажати;
- заборона мати;
- заборона отримувати задоволення.

Незалежно від існування заборон, особистості все ж таки потрібно реалізувати свої базові конструкти хоча б для задоволення базових потреб, щоб вижити, тому наша підсвідомість знаходить інші шляхи реалізації забороненого і в той же час зберігаючи опору в заборонах.

Бажання, є одним з ключових конструктів, так як саме він є мотивуючим фактором особистості, та є основою для двох наступних конструктів: володіння та задоволення.

В психологічних дослідженнях та науковій психологічній літературі проблематика бажань особистості розроблена недостатньо. Основний пік вивчення бажань прийшовся на XVII століття, коли особистість розглядалася як емоційна особа.

У філософському словнику бажання визначається як прихильність до об’єкту. Бажання передбачає певну незадоволеність, яка надає життю певну тональність, породжує пристрасті та знаходиться в основі активного життя.

Платон говорив, що бажань безкінечна множина, тому людина, яка прагне задовольнити їх всі, втратить спокій та свободу.

Філософська енциклопедія визначає бажання як мотив діяльності людини, який характеризується усвідомленням потреби, що виникла. При цьому можуть усвідомлюватися не тільки об’єкти потреби, але і шляхи її задоволення.

Бажання, за Декартом, одна з основних людських пристрастей, спрямована на майбутнє з метою досягти блага та уникнути зла. Пристрасті спонукають нас до дії через бажання, що збуджується.

Гоббс, як і Декарт, вважає бажання однією з основних пристрастей: надія, розпач, віра чи невіра у свої сили, доброзичливість, користолобство, честолобство, малодушність, мстивість, допитливість – лише різні види бажання.

За Локком, бажання є невдоволення, є те занепокоєння, яке людина відчуває завдяки відсутності того, що доставило б задоволення, якби було.

В найбільш широкому значенні бажання трактуються в якості переживань, що характеризуються усвідомленим уявленням відносно прагнення зробити той чи інший вчинок чи дію. Саме реалізація дії переживається в якості задоволення цього бажання. Тобто, бажання, в найбільш поширеному значенні є емоційно забарвленим потягом до будь-якого об’єкту.

Як ми бачимо, відмічається зв’язок бажання з емоційною сферою особистості (відчуття, емоції та афекти задіюються). Саме бажання передує поведінці та діяльності особистості, так як характеризує мотиваційно-вольову сторону психічного стану особи.

Тож, вважаємо доцільним відмітити, що бажання розглядається не лише в якості емоційної та ціннісної сторони особистості, але й в якості наміру зробити дію та брати участь в цьому процесі. Проте, хотіння в такому випадку розглядається в якості самопрояву особи та її

ПСИХОЛОГІЯ

волевиявлення, а намір – в якості свідомої спонуки до здійснення дії, яка інтегрує усвідомлення потреби в ній (Русинка, 2011).

І. М. Сеченов відмічає, що часто поняття бажання та хотіння розмежовують: бажання є відмінними від волі, в той час як хотіння є актом волі. Однак вчений вважає, що хотіння та бажання є тотожними поняттями, які розводити не потрібно. Проте обидва поняття не зводяться лише до потреби органічної (Кокун, 2006; Дегтяренко, 2015).

Як відмічає С.Л. Рубінштейн, розвиток бажання визначають не лише предмет, чи способи та умови його задоволення, але й стійкість, тривалість і його сила. Також вчений вважає, що бажання інтегрує в собі знання про ціль дії, однак в ньому ще відсутня готовність до досягнення цієї цілі. Тож, виходячи з цього, бажання бувають реальні та нереальні, цільові чи суперечливі.

П. І. Іванов, К.К. Платонов та ряд інших вчених відмічали, що потяг – це невиразне мало диференційоване прагнення чи потреба, бажання ж характеризується наявністю усвідомленої мети, але шляхи та засоби її досягнення ще не усвідомлені. Коли ж вони усвідомлюються, то, за П.І. Івановим, виникає бажання, а за К.К. Платоновим – інтерес (Платонов, 1986; Ягупов, 2002)..

Р. С. Немов відмічає, що бажання є станом актуалізованої, тобто потреби, яка починає діяти, що супроводжується прагненням і готовністю зробити щось конкретне для її задоволення (тобто те, що у С.Л. Рубінштейна називається хотінням).

В психологічній енциклопедії бажання сприймається як особлива форма активності особистості, яка прагне задовольнити усвідомлену нею потребу за допомогою певного предмета.

Тож, виходячи із вищенаведених трактуваннях поняття бажання, ми можемо побачити, що діапазон психологічних явищ, котрі розглядаються в якості бажання, досить широкий. Однак, загальним аспектом є те, що існує тісний зв'язок бажання та потреби і усвідомлення конкретної цілі.

К. К. Платонов відмічав, що бажання можуть бути пасивними, у випадку недосяжності цілі, а також перетворюватися у мрії. У зв'язку з цим не всяке бажання можна віднести до прагнення як активної сторони потреби.

Ж. Лакан говорив наступне: «Бажання – це ставлення до нестачі. Це не просто нестача того чи іншого, а нестача буття, за допомогою якого існує... Бажання, це центральна в будь-якому людському досвіді функція, не є бажання чогось іменованого. Саме через брак, саме в досвіді бажання приходить істота до переживання свого Я в його відносинах з буттям».

Бажання, виходячи з нестачі, є переживанням невдоволення, незадоволеності існуючим. Але на відміну від нестачі бажання й задає вектор своєї реалізації, визначаючи структуру людської реальності (Ветличенко, 2011).

Бажання ніколи, насправді, не спрямоване на досягнення. Тут річ у русі. Бажання спрямоване лише те що, щоб відтворювати себе як бажання (тому зайве наближення до об'єкта закінчується смертю бажання чи страхом, втечею). Завдяки ланцюжку означають бажання будь-якої миті може зісковзнути інший об'єкт (Агаєв, 2016).

Л.К. Ветличенко відмічає, що бажання є нічим іншим як особливою формою активності особи, яка прагне задовольнити усвідомлену нею потребу за допомогою певного предмету. Бажання завжди емоційно забарвлене. В його основі лежить яка-небудь потреба. Проте бажання виникає лише на певному етапі її розвитку. Спочатку потреба звернена до деякого недиференційованого об'єкту свого задоволення. Коли ж цей об'єкт конкретизується, то виникає нова форма потреби – бажання. У разі неможливості досягти бажаного виникає стан фрустрації.

Окрім активних бажань, існують ті, яка задовольняються лише в фантазіях, виступаючи не як передумова діяльності, а як її підміна. Враховуючи все вище сказане в методі «Я-реконструкція» було сформоване власне визначення конструкту «бажання». Це усвідомлений чи неусвідомлений потяг особистості, який забезпечує її психічне і фізичне виживання, спонукає її до дій направлених на користь чи шкоду собі.

Говорячи про шкоду від задоволення бажань, про фантазії, які виникають з цього приводу, ми говоримо про наявність травматичного досвіду в житті особистості. Тобто, заборону відчувати та задовольняти бажання будь-якого, або певного характеру. Більш детально про виникнення травми конструкту «бажання» ви можете зрозуміти з рис. 2.

Малюк, перебуваючи ще на етапі плоду, потребує надходження поживних речовин, та середовища для власного виживання. Тіло, яке ще не має свідомості, вже має змогу відчувати зовнішній світ через маму, а її емоції та гормональний фон допомагають сформувати уявлення про світ. Народжуючись, малюк вже має більше бажань, потребу в піклуванні, близькості та багато чого іншого. Можна говорити, що з моменту зачаття, майбутня людина перебуває в обставинах, в

яких виникає бажання, що знаходить свій прояв у реакціях тіла, емоціях та відображаються в поведінці. В залежності від того, яке ставлення до цих бажань в дорослих, формуються фантазії про себе. Ці фантазії можуть бути як конструктивними (малюк отримує все що потрібно та задовольняється) або деструктивними, коли виникає розуміння, що бажати це страшно. Як наслідок формується фантазія «Я не існую», і щоб якось вижити психологічно, особистість починає орієнтуватись на чужі бажання, вважаючи їх правильними, а іноді і своїми.

Ми бачимо, що бажання є одним із базових конструктів особистості, який дозволяє ідентифікувати світ та себе в цьому світі, визнати своє право на існування в цьому світі. Коли ж конструкт бажання було травмовано, реалізувати вище зазначене стає дуже важко. Особисті шукає інші, зазвичай деструктивні шляхи бажати. Це можуть бути орієнтири на чужі бажання, виконання чужих бажань, опора на якусь систему цінностей, яка може негативно впливати на життя людини, проте дозволяє реалізувати права на існування.

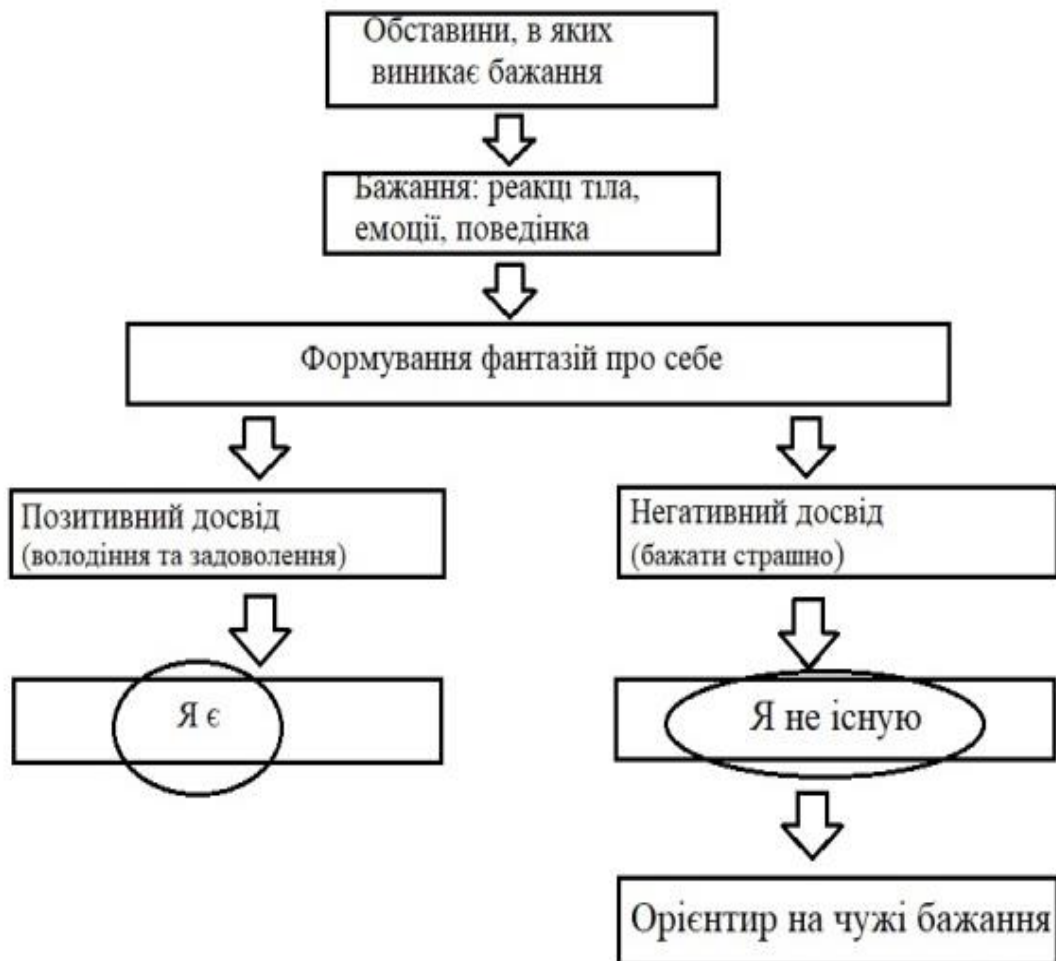

Рис. 2. Формування травми конструкту бажання відповідно методу психотерапії «Я-реконструкція» (Павленко Т.В.)

Травму конструкту бажання досить помітно в терапії, ще на першій сесії, коли клієнту дуже важко сформулювати запит, сказати, що саме йому хочеться. Сказати «Я хочу...» викликає у клієнта страх, тривогу злість (Павленко, 2022).

Наступною ознакою, яка говорить про травму конструкту «бажання», може бути формування «деструктивних запитів», слідування за якими принесе особистості більше шкоди і негативно вплине на стан клієнта. Серед цих запитів, варто відмітити «суїцидальні запити», тобто ті, які відображають прагнення клієнта до самознищення (Павленко, 2022).

Таким чином, ми бачимо, що бажання є одним з ключових конструктів особистості, який лежить в основі виживання особистості в цьому світі та внутрішній реальності. Аналізуючи цей конструкт, ми маємо змогу отримати доступ до глибинного матеріалу, проаналізувати

ПСИХОЛОГІЯ

травматичний досвід та дозволити особистості більш ефективно використовувати наявний в неї досвід.

Висновки. Наукове обґрунтування та аналіз сучасних підходів в психотерапії, дав змогу виявити, що є перспективи для розвитку нових напрямків у психотерапевтичній діяльності, зокрема, створення структури особистості, яка б дала можливість охопити всі періоди розвитку особистості, починаючи від зачаття. Це дало змогу до створення методу психотерапії «Я – реконструкція» та побудову нової структури особистості, основними конструктами якої є бажання, володіння та задоволення. Бажання – це усвідомлений чи неусвідомлений потяг особистості, який забезпечує її психічне і фізичне виживання, спонукає її до дій направлених на користь чи шкоду собі. І саме цей конструкт є тим, який зазнає травматичного впливу в першу чергу та є основою для формування «Я є», тобто права бути у особистості. Працюючи з цією складовою структури особистості, терапевт отримує доступ до глибинного матеріалу, травматичного досвіду.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Агаєв, Н. А., & Кокун, О. М. (2016). Збірник методик для діагностики негативних психічних станів військовослужбовців: Методичний посібник./К.: НДЦ ГПЗСУ.
- Ветличенко, Л. К. (2011). Загальна психологія в основних категоріях і поняттях: програмн.довідн. /Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович.
- Дегтяренко, Т. В. (2015). Вклад в развитие отечественной психофизиологии и основ когнитивной психологии И. М. Сеченова / Наука і освіта.
- Кокун, О. М. (2006). Психофізіологія / К: Центр навчальної літератури.
- Павленко, Т. В. (2022). Метод психотерапії «Я-реконструкція» (вступ в метод)/ К.: «Психобук» (Psychobook).
- Павленко, Т. В. (2022). Робота з психосоматичними запитами/ К.: «Психобук» (Psychobook).
- Павленко, Т. В. (2022). Розуміння руйнівних терапевтичних запитів клієнтів у терапевтичному методі «я-реконструкція»/ Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану : Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (20 травня 2022 р., м. Київ). Київ: ДЗВО «УМО», 117-119 URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencijnimp>
- Павленко, Т. В. (2022). Розуміння болю в методі психотерапії «Я-реконструкція» / Психолого-педагогічні передумови успішності функціонування особистості в інформаційному суспільстві: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції 25-26 листопада 2022 року, 177-178
- Платонов, К. К. (1986). Структура и развитие личности./ М.: Наука,
- Русинка, І. І. (2011). Психологія: навч. посіб. /К.: Знання.
- Столяренко, О. Б. (2011). Психологія особистості (курс лекцій та практикум)/ Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори
- Ягупов, В. В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.

REFERENCES

- Ahaiev, N.A., & Kokun, O.M. (2016). Zbirnyk metodyk dlia diahnostryky nehatyvnykh psykhychnykh staniv viiskovosluzhbovtziv [Collection of methods for diagnosing negative mental states of servicemen: Methodical manual]: Metodychnyi posibnyk./K.: NDTs HPZSU.
- Vetlychenko, L. K. (2011). Zahalna psykholohiia v osnovnykh katehoriiaakh i poniattiakh: prohramn.dovidn [General psychology in the main categories and concepts: program reference]. /Odesa: vydavets Bukaiev Vadym Viktorovych.
- Dehtiarenko, T. V. (2015). Vklad v razvytye otechestvennoi psykhyofyziolohyy u osnov kohnytyvnoi psykholohyy Y. M. Sechenova [I. M. Sechenov's contribution to the development of domestic psychophysiology and the foundations of cognitive psychology] / Nauka i osvita.
- Kokun, O. M. (2006). Psykhofiziolohiia [Psychophysiology]/ K : Tsentr navchalnoi literatury.
- Pavlenko, T. V. (2022). Metod psykhoterapii «ia-rekonstruktsiia» (vstup v metod) [Method of psychotherapy "Self-reconstruction" (introduction to the method)]/ K.: «Psykhobuk» (Psychobook).
- Pavlenko, T. V. (2022). Robota z psykhosomatychnymy zapytamy [Work with psychosomatic questions]/ K.: «Psykhobuk» (Psychobook).
- Pavlenko, T. V. (2022). Rozuminnia ruinyvnykh terapevtychnykh zapytiv kliientiv u terapevtychnomu metodi «ia-rekonstruktsiia» [Understanding destructive therapeutic requests of clients in

the therapeutic method "Self -reconstruction]/ Psykholoho-pedahohichniy suprovid profesiinoy pidhotovky ta pidvyshchennia kvalifikatsii fakhivtsiv v umovakh voiennoho stanu : Materialy KhI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (20 travnia 2022 r., m. Kyiv). Kyiv: DZVO «UMO». URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencijimp>

Pavlenko, T. V. (2022). Rozuminnja bolju v metodi psihoterapii «Ja-rekonstrukcija» [Understanding pain in the method of psychotherapy " Self -reconstruction"] / Psihologo-pedagogichni peredumovi uspishnosti funkcionuvannja osobystosti v informacijnomu suspil'stvi: Materiali Vseukraïns'koï naukovo-praktychnoi zaochnoi konferencii 25-26 listopada 2022 roku, 177-178

Platonov, K. K. (1986). Struktura y razvytye lychnosty [Structure and development of personality]./ M.: Nauka,

Rusynka, I. I. (2011). Psykholohiia: navch. posib. [Psychology: education. manual] /K.: Znannia.

Stoliarenko, O. B. (2011). Psykholohiia osobystosti (kurs leksii ta praktykum) [Personality psychology (course of lectures and workshop)]/ Kamianets-Podilskyi: PP «Medobory

Yahupov, V.V. Pedahohika: Navch. Posibnyk [Pedagogy: Education. manual]. – K.: Lybid, 2002. – 560 s.

T. Pavlenko

UNDERSTANDING THE CONSTRUCT "DESIRE" IN THE PERSONALITY STRUCTURE ACCORDING TO THE METHOD OF PSYCHOTHERAPY "SELF -RECONSTRUCTION"

Resume

*The article analyzes the concept of personality structure in the method, and substantiates the necessity of this component in the direction of research. The concept of "construct" is defined, as it is key in the development of the components of the personality structure according to the "Self-reconstruction" method of psychotherapy. The main approaches to defining the construct "desire" were analyzed and the author's definition of its phenomenon was developed. The theoretical materials are illustrated with appropriate tables. The **purpose** of the study is to highlight the views on the role of the "desire" construct in the formation of personal injuries and their impact on life. **Research methods:** theoretical analysis, scientific works in the field of psychology, medicine; systematization and logical generalization of the received material. The research procedure involved the use of bibliographic, step-by-step problem-solving and comparative methods in order to understand the construct of "desire" in the personality structure according to the " Self - reconstruction" method of psychotherapy. It was determined that in order to develop the personality structure, it is necessary to take into account a number of compliance criteria that will allow to fully reflect the internal processes. According to these criteria, a completely new personality structure was proposed and the concept of "personal construct" was clarified. The main constructs according to the " Self -reconstruction" method of psychotherapy are desire, possession and satisfaction, the interaction and manifestation of which are reflected in the author's model. It turned out that in psychological and philosophical literature, desire is perceived more as a cause of difficulties, urges that bring difficulties rather than relief. As a **result**, the author's definition of the construct "desire" was proposed, and the trauma formation of this construct was illustrated according to the method of psychotherapy " Self -reconstruction".*

*The **conclusions** summarized the role of the "desire" construct in reflecting the personality structure, and showed the possibilities of working in it, in the psychotherapeutic process. For example, fear, anxiety, anger during the construction of the request, the inability to clearly form an idea about the final result of the work, I am one of the signs of traumatization of this construct.*

Key words: desire; personality structure; psychotherapy; Self-reconstruction